

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **M. Ch.**, ev. č. X
st. přísl. X
t. č. pobytem X
adresa pro doručování X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne ze dne 8. 11. 2021, č. j. OAM-747/ZA-ZA11-ZA03-2021,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná podle ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o

udělení
se podle ustanovení § 25 písm. i) zákona o azylu zastavuje.

mezinárodní

ochrany

II. Obsah žaloby

2. Dle žalobce žalovaný porušil v předchozím řízení ustanovení § 3 ve spojení s ustanovením § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu, dále žalovaný porušil § 50 odst. 2, 3 a 4 správního řádu. Žalovaný rovněž porušil ustanovení § 25 odst. i) ve spojení s ustanovením § 10a písm. e) zákona o azylu, které nemělo být aplikováno, neboť nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení. Opakovaná žádost totiž neměla být posouzena jako nepřijatelná.
3. Žalobce namítal nesprávné posouzení otázky, zda se v rámci řízení o opakované žádosti objevily nové skutečnosti, které by založily povinnost žalovaného opětovně meritorně přezkoumat napadené rozhodnutí. Žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany, neboť se v případě návratu do země původu obává pronásledování ze strany věřitele, kterému dluží peníze. Věřitelem mu bylo vyhrožováno, žalobce se proto obává o své zdraví a život, pokud by se do země původu vrátil a nebyl schopen dluh splatit. Tento svůj důvod uváděl již během prvního řízení o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce dále uvedl, že se obává návratu do země původu z politických důvodů. K žalobě doložil vlastnoručně sepsané prohlášení v gruzínském jazyce, v němž svou situaci vysvětluje. V květnu 2021 žalobce přijel do ČR, aby požádal o mezinárodní ochranu. Při prvním pohovoru se žalobce bál sdělit celou pravdu, byl zmatený a vystrašený, proto neřekl všechny důvody, které ho k podání žádosti o mezinárodní ochranu vedly. Žalobce byl opoziční aktivista a podporovatel opozice, když byl zatčen lídr opozice, začali být pronásledováni a zatýkáni jeho příznivci. V současné době se žalobce bojí o svou manželku a děti, které zůstaly v zemi původu. Tyto skutečnosti se však žalobce bál sdělit během správního řízení a rozhodl se je až nyní sepsat soudu v přiloženém dopise.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost žaloby a nesouhlasil s ní, neboť žaloba neprokazuje nezákonnost výroku napadeného rozhodnutí.
5. Žalovaný neshledal důvody pro opakované posuzování žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ve vztahu k jím uváděným důvodům, neboť neuvedl naprosto žádnou novou skutečnost, tím méně novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a opětovné hodnocení důvodů žalobce a jeho obav z návratu do vlasti. Nebyl žádný důvod, aby své politické potíže nezmínil již v rámci pohovoru. Žalovaný tedy zjistil skutečný stav věci, zabýval se řádně a dostatečně podrobně všemi skutečnostmi, které žalobce sdělil a opatřil si úplné podklady pro vydání rozhodnutí. Závěrem proto žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

6. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
7. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
8. Soud se tedy zabýval posouzením žalobcem tvrzené nezákonnosti napadeného rozhodnutí spočívající v nesplnění podmínek pro zastavení řízení v případě další opakované žádosti žalobce o mezinárodní ochranu.
9. Dle ustanovení § 2 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona *rozumí opakovanou žádostí o udělení mezinárodní ochrany žádost o udělení mezinárodní ochrany podaná toutéž osobou před nabytím právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany nebo kdykoli po nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany.*
10. Dle ustanovení § 11a odst. 1 zákona o azylu *podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo nejprve posoudí přípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a to, zda uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu brozí vážná újma podle § 14a.*
11. Dle ustanovení § 11a odst. 2 zákona o azylu *není-li opakovaná žádost nepřípustná, ministerstvo rozhodne o udělení nebo neudělení mezinárodní ochrany, pokud není odůvodněn jiný postup.*
12. Dle ustanovení § 25 písm. i) zákona o azylu se řízení *zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřípustná.*
13. Cizinec má tedy možnost žádat o mezinárodní ochranu opakovaně, jeho žádost však bude nepřípustná a řízení o ní zastaveno ve smyslu ustanovení § 10a písm. e) ve spojení s ustanovením § 25 písm. i) zákona o azylu, pokud neuvede nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska mezinárodní ochrany, které nemohl uplatnit v předchozí žádosti, nebo pokud se situace v jeho zemi původu nezměnila takovým způsobem, že by to mohlo opodstatňovat nové žádosti zakládat. Zákon o azylu pro první opakovanou žádost výslovně počítá také se skutečnostmi nebo zjištěními, které se objevily, tedy nejen s těmi, které cizinec uvedl. Aktuální ustanovení § 10a odst. 1 písm. e) odkazuje na ustanovení § 11a odst. 1 zákona o azylu.
14. K důvodnosti žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, která byla předmětem napadeného rozhodnutí, uvádí soud následující.

15. Z dikce citovaného ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu lze dovodit nutnost kumulativního splnění dvou podmínek pro to, aby bylo možné opakovanou žádost věcně projednat, a to nutnost uvést nové skutečnosti nebo zjištění a podmínka, aby se přitom jednalo o takové skutečnosti nebo zjištění, jež nebyly bez vlastního zavinění žadatele zkoumány v předchozím řízení. Za nové skutečnosti nebo zjištění je poté nutno považovat nikoliv jakékoliv nové skutečnosti nebo zjištění, nýbrž pouze takové, které by mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele. Ostatně v jiných případech by nové správní řízení pozbývalo smysl, protože jeho výsledek by byl předem daný a ve svém důsledku by takové správní řízení nekorespondovalo s požadavkem hospodárnosti vnímaným jakožto dosahování žádoucích výsledků s co nejmenšími možnými náklady. V případě druhé z uvedených podmínek soud připomíná, že v rámci azylového řízení existují dvě základní povinnosti – břemeno důkazní a břemeno tvrzení. Jak již Nejvyšší správní soud vyslovil ve svém rozsudku ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005 - 86: *„Zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní orgán, povinnost tvrzení leží vždy na žadateli o azyl. Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a z jakých důvodů. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí.“* Nejvyšší správní soud tedy dovodil, že pokud žadatel neuvedl všechny důvody své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jedná se o skutečnost přičitatelnou pouze k jeho tíži a nelze akceptovat, že by neunesení břemena tvrzení mohl zhojit pomocí podání opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
16. Institut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany tedy nelze pojímat jako prostředek k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním smyslem a účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele, a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího správního řízení. Zpravidla se přitom bude jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času, mezi které lze mj. řadit taktéž změnu situace v zemi původu žadatele. Závěrem lze tedy poznamenat, že ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu představuje jakýsi filtr, jehož prostřednictvím lze propustit do dalšího opakovaného řízení o udělení mezinárodní ochrany již jednou rozhodnutou věc. Jedná se přitom o výjimku, kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a to princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté.
17. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je nutno důsledně dbát na splnění obou výše stanovených podmínek, které mají jak garantovat určitou přidanou hodnotu nové žádosti, jež může vést k odlišnému rozhodnutí správního orgánu, tak zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí tak, jako tomu svědčí skutkové okolnosti projednávané věci.
18. Soud z obsahu správního spisu zjistil, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany na území ČR podruhé. První žádost o udělení mezinárodní ochrany podal žalobce dne 15. 5. 2021. Žalovaný vydal dne 9. 7. 2021 pod č.j. OAM-325/ZA-ZA11-ZA21-2021 rozhodnutí, jimž byla žádost žalobce zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle

§ 16 odst. 2 zákona o azylu. Z průběhu správního řízení bylo zjištěno, že důvody jeho nové žádosti uvedené v průběhu správního řízení jsou totožné jako důvody, které uváděl již ve své předcházející žádosti, tedy obava z výhrůžek věřitele. V druhé žádosti o mezinárodní ochranu žalobce výslovně uvedl, že je profesionální kuchař, pronajal si podnik a od fyzické osoby si půjčil cca 10 tis USD. Kvůli covidu se vše zastavilo. Žalobce požádali, aby jim platil. Žalobce jim vysvětlil, co se stalo, že nemůže splácet, ale nebrali na to ohledy. Syn žalobcova věřitele byl ve vězení za zabití. Mysleli, že jim ty peníze nechce dát. Syn věřitele žalobce vyhledal, aby jej zabil. K dotazu žalovaného žalobce uvedl, že tyto skutečnosti uváděl i v rámci předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Dále doplnil, že dnes je v Gruzii vláda, která je neochrání, v zemi se zabíjí a stále se něco děje. Proto se rozhodl opustit Gruzii.

19. Soud především žalobce upozorňuje, že jeho případné potíže s věřitelem nemají žádnou souvislost (chybí kauzální nexus) s azylově relevantními důvody pronásledování, jak jsou definovány v § 12 písm. b), resp. písm. a) zákona o azylu, tedy nejedná se o pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tím méně pak o pronásledování za uplatňování politických práv a svobod. Žalobce tedy v řízení uváděl stejné důvody jako v předcházející žádosti a ty navíc neměly žádný dopad do jeho hmotněprávního postavení, a tudíž jeho opakovaná žádost neměla být meritorně posouzena. Soud nadto k věci dodává, že žalobcem tvrzený důvod jeho žádosti o azyl tedy spočívá toliko v tom, že mu mělo být v případě návratu vyhrožováno ze strany soukromých osob, tj. věřitele a jeho syna. Žalobce v Gruzii neměl žádné problémy se státními orgány. V posuzované věci je zároveň nesporné, že žalobce se dosud žádného zastání ze strany státních orgánů nedomáhal. Žalobce měl v průběhu správního řízení možnost uvést vše, co považuje za relevantní z hlediska udělení mezinárodní ochrany. Byl s ním veden pohovor a byl poučen o povinnosti uvést pravdivě a úplně všechny skutečnosti nezbytné pro úplné zjištění podkladů pro vydání rozhodnutí. Obavy žalobce spadají pod hledání ochrany před útoky soukromých osob. Touto otázkou se již Nejvyšší správní soud mnohokrát ve své judikatuře zabýval. Již v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, publ. pod č. 169/2004 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že obavy žadatele o azyl před vyhrožováním ze strany soukromé osoby nepředstavují bez dalšího důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny. V rozsudku ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004 - 53, Nejvyšší správní soud vyslovil, že „*potíže se soukromými osobami v domovském státě, spočívající např. ve vyhrožování, vydírání apod. nelze považovat bez dalšího za důvody pro udělení azylu. Za pronásledování se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.*“ V případě tzv. bezpečných zemí původu, v daném případě Gruzie, je na žadateli o udělení mezinárodní ochrany, aby prokázal, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. Soud tedy neshledal, že by z informací sdělených žalobcem v rámci správního řízení plynuly jakékoli objektivní důvody, pro něž by se mohl domnívat, že mu gruzínské státní orgány v jeho případě odmítnou pomoc poskytnout, a pro něž by tedy nebylo možné Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1

písm. k) zákona o azylu. Žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany by byla tedy i nyní byla posouzena jako zjevně nedůvodná [§ 16 odst. 2 zákona o azylu].

20. K žalobě žalobce doložil dopis, ve kterém především uvedl, že *v rámci první žádosti nevěděl, jak se chovat, neboť byl natolik zmatený, že se nemohl odvážit říct celou pravdu. U azylové policie pociťoval strach a vydírání a nyní již nehodlá mlčet. Dále uvedl, že byl aktivista a podporovatel opozice a začali je pronásledovat, vyhrožovat, vydírat, bromadně zatýkat. Neuplynul ani den, aniž by někdo nebyl zabit. Prezident EU byl v Gruzii dvakrát a zachránil opozičního vůdce. Byl to Charles Michel. Ale nic se nemění, protože zemi vládne oligarcha. Třetí gruzínský prezident Michal Saakašvili byl zatčen. Žalobce požaduje, aby mu bylo dovoleno vzít k sobě děti a manželku. Obtěžují je kvůli němu. Ani velcí ani malí nejsou v Gruzii chráněni. To vše je dobře známo v Evropském parlamentu, stejně jako to, co se děje v Gruzii.*
21. K výše uvedenému soud uvádí, že tyto skutečnosti mohl a měl žalobce
22. uvést již v rámci první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Pokud tak neučinil, pak je měl s patřičným zdůvodněním uvést v rámci své druhé žádosti. Neučinil tak. Nejedná se tedy ani o skutečnosti, které bez své viny nemohl uplatnit v původním řízení, či by nově nastaly. Soud proto nedospěl k závěru, že by žádost žalobce měla být meritorně posouzena.
23. Soud v této souvislosti zdůrazňuje, že udělení mezinárodní ochrany je pouze specifickým způsobem legalizace pobytu na území ČR, a to za přesně vymezených důvodů. V ostatních případech je však nutno vycházet z režimu zákona o pobytu cizinců. Azylovým řízením za žádných okolností nelze nahradit smysl a účel úpravy obsažené v zákoně o pobytu cizinců. Mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoli však před jakýmkoli negativními jevy v zemi jeho původu, nýbrž jen z důvodů upravených v zákoně o azylu.
24. Soud tedy musí přisvědčit žalovanému v tom směru, že žalobce v průběhu správního řízení neuvedl skutečně žádné nové skutečnosti, které by mohly mít negativní dopad do hmotněprávního postavení žalobce. Žalovaný tudíž naplnil veškeré náležitosti odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
25. Žalovaný tedy rozhodl správně, přičemž v žádném případě nelze jeho rozhodnutí označit za nepřezkoumatelné. V odůvodnění rozhodnutí jsou uvedeny důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, jakož i úvahy, kterými se žalovaný řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů.
26. Ve světle výše uvedených zásad a nastoleného právního režimu soud ve shodě s právním názorem žalovaného uzavírá, že ve věci byly naplněny zákonné podmínky stanovené v ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu, neboť žadatel neuvedl a ani žalovaný nezjistil

ve vztahu k obecné bezpečnostní situaci v zemi původu žalobce žádnou novou skutečnost odůvodňující opětovné hodnocení žádosti žalobce, tedy skutečnost, která by vyžadovala nutnost vydání nového meritorního rozhodnutí v jeho věci. Vzhledem k tomu, že byly ve věci naplněny podmínky stanovené v ustanovení § 10a písm. e) zákona o azylu, žádost o udělení mezinárodní ochrany podaná žalobcem na území ČR byla zcela správně shledána nepřipustnou v souladu s právními předpisy i aktuální judikaturou.

V. Závěr a náklady řízení

27. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
28. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních

u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. března 2023

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce